

Kommunstyrelsen

Svar på uppdrag om förslag till åtgärder för att öka resursanvändningen för de kommunala förvaltningarnas personbilar och lätta lastbilar som används i tjänsten

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att ärendet enligt nedan hänskjuts till budgetberedningen och därmed godkänna svaret på uppdraget och lägga ärendet till handlingarna.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav 2017-08-22 i uppdrag till samhälls- och arbetsmarknadsenheterna att ge förslag på åtgärder för att öka resursanvändningen för de kommunala förvaltningarnas personbilar och lätta lastbilar som används i tjänsten. Representanter från samtliga förvaltningar har deltagit i en arbetsgrupp, för att ge förutsättningar för en långsiktigt bra och gemensam lösning gällande ökad resursanvändning.

För att öka resursanvändning och kvalitetssäkra hanteringen av kommunens fordon har arbetsgruppen kommit fram till att följande åtgärder bör vidtas:

- Bilda en fordonsenhet i vilken samtliga personbilar och elcyklar som ägs/leasas av Timrå kommun ska ingå.
- Tillsätta en fordonssamordnare med placering på fordonsenheten.
- Ordna en mindre fordonspool med ca 8-10 fordon och ett antal elcyklar. Dessa bilar och cyklar finns i kommunens verksamhet idag och kan genom detta helt eller delvis nyttjas av fler.

Genom att bilda en fordonsenhet, tillsätta en fordonssamordnare och ordna en mindre fordonspool finns en besparingspotential på 800 000 kr/år. Utöver det finns fördelar gällande bland annat arbetsmiljö och folkhälsa

Ärendets tidigare behandling

Kommunstyrelsen uppdrog 2015-09-08 § 219 till samtliga kommunala nämnder att lämna uppgifter för att möjliggöra uppföljning av mål 4 och 5 i miljöplan 2014-2020. Respektive målsansvarig i miljöplanen fick 2016-03-08 § 51 kommunstyrelsens uppdrag att inkomma med en redogörelse för om målen fortfarande var relevanta, om ytterligare ansträngningar, resurser och aktiviteter behövdes för att nå målen till 2020 samt hur målen eventuellt skulle ändras om de inte längre var relevanta. För att möta några av nämndernas resursbehov gav kommunstyrelsen 2017-01-10 § 7 samhällsenheten i uppdrag att utreda och föreslå system som skulle ersätta nuvarande manuell hantering av körjournaler. Samhällsenheten fick 2017-06-13 § 194, i uppdrag att upphandla och införa system för elektroniska körjournaler i de kommunala förvaltningarna senast 2018-01-01. Vidare var uppdraget att i samråd med ekonomienheten se över fördelningsmodell för inköps- och driftkostnader för elektroniska körjournaler. 2017-06-13 § 194 fick samhällsenheten

uppdraget att ge förslag på åtgärder för att öka resursanvändningen för de kommunala förvaltningarnas personbilar och lätta lastbilar som används i tjänsten. På grund av arbetet med att se över digitala system i kommunen och dess påverkan på uppdraget beslöt kommunstyrelsen 2017-08-22 § 226 att förlänga uppdraget till juni 2018. Uppdraget utökades till att gälla samhälls- och arbetsmarknadsenheterna

Beslutsunderlag

Kommunstyrelse beslut 2017-08-22 § 226.

Protokollsutdrag till
Samtliga nämnder och förvaltningar.

Exp / 2018

Samhällsenhetens, arbetsmarknadsenhetens och arbetsgruppens bedömning

Samordning av fordonsspåren möjliggör många förbättringar; kostnadseffektivisering, kvalitetssäkring, ökad resursanvändning, bättre arbetsmiljö och frigörande av mer parkeringsytor vid Timrå kommunhus för att nämna några av dem. För att uppnå detta bör en tjänst som fordonssamordnare tillsättas och en fordonsenhet med en fordonspool startas upp. Samtliga 83 personbilar samt kommunens elcyklar som ägs/leasas av Timrå kommun ska ingå i fordonssamordnarens ansvar. Här kan även fordonsspåren som gäller skador, inköp, avyttring, hantering av det elektroniska körjournalssystemet samt eventuellt internt transporter för post och medicin ingå. Reserådgivning likaså.

Efter en inventering av resursanvändning av nuvarande fordon inom kommunens förvaltningar, bedömer arbetsgruppen att det skulle kunna gå att bygga upp en mindre fordonspool i Timrå kommun med cirka 8 – 10 befintliga fordon och några elcyklar. Genom att de ingår i fordonspoolen möjliggörs att fler kan använda dem.

Nedan redovisas fördelar med en samordning av fordonsspåren, som kan ge en besparing på 800 000 kr/år vilket motsvarar 50 % av 2017 års kostnader för fordonshanteringen i Timrå kommun. Nedan redovisas även fler fördelar förutom de rent ekonomiska.

1. Ekonomi

- *Ökad resursanvändning* av fordon som kommunen äger/leasas idag. Det finns exempel på bilar i kommunens verksamhet idag som bara körs 800 mil/år. Det är inte en god ekonomisk hushållning. Olika verksamheter har olika behov av transporter under olika delar av året respektive av en arbetsvecka och/eller under ett dygn. Bilarna kan på delar av sin tid nyttjas av fler vilket medför att behovet av att hyra bilar externt minskar. Viktigt att poängtera är att fordonspoolen kommer att ha en begränsad resurs gällande tillgängliga bilar och elcyklar och inte kommer att kunna ersätta t ex alla resor med privat bil i tjänsten eller täcka hela behovet av att

hyra bilar externt.

- *Sänkt kostnad för övermil.* En fordonssamordnare kan med hjälp av det elektroniska körjournalssystemet minimera risken för övermil på samtliga leasade bilar, vilket uppskattningsvis sparar 80 000 kr/år. Övermil kostar 8-12 kr/mil vilket innebär att en bil som körts 2 000 mil för långt vid leasingperiodens slut då kostar kommunen 20 000 kr. Därutöver tillkommer också värdeminskningen som detta innebär vid försäljning/avyttring.
- *Sänkt kostnad för skador.* Bättre uppföljning av bilarna samt utbildningsinsatser inom körteknik ökar möjligheten att förebygga och upptäcka skador i ett tidigt skede, vilket ökar bilarnas andrahandsvärde. Det beräknas kunna halvera kostnaderna för skador med cirka 200 000 kr/år. Enbart för socialförvaltningen var kostnaden för skador 410 000 kr under 2017. I dagsläget händer att det passerar för lång tid mellan skadetillfället och anmälan med påföljden att försäkringsbolaget avslår skadeanmälan eller på något sätt ingen vill "kännas" vid skadan. Självrisken kostar Timrå kommun 7 500 kr/skada.
- *Sänkt kostnad för behov av externt hyrda fordon.* År 2017 var kostnaden 190 000 kr för externt hyrda fordon. Genom införande av en fordonspool kan denna kostnad troligen halveras, vilket motsvarar 95 000 kr/år.
- *Sänkt kostnad för ersättning för privat bil i tjänsten.* År 2017 betalades 851 336 kr ut i ersättning för privat bil i tjänsten. Den kostnaden kan troligen halveras om det finns en fordonspool. Det kan finnas ett motstånd till att använda sig av en fordonspool hos en del av personalen som kör sin egen bil i tjänsten. Kostnaden för äldre bilar är lägre/mil och i de fallen kan reseersättningen för privat bil i tjänsten täcka merkostnaden vilket kan vara attraktivt ur arbetstagarens synvinkel. En halvering av kostnaden för att använda privat bil i tjänsten innebär en kostnadsbesparing med 425 000 kr/år.
- *Lägre kostnader för rekonditionering och underhåll.* Socialförvaltningen har i dag en arbetsträningsarena bland annat bestående av en avdelning för rekonditionering, vilken sköts av arbetsmarknadsenheten. Om en fordonsenhet bildas kan avdelningen på sikt sköta rekonditionering och underhåll för samtliga fordon, t ex in- och utvändigt tvätt samt enklare åtgärder som lampbyten, byte av torkarblad etc.
- *Resurs* för fordonssamordnare samt övrig personal för hantering av kommunens fordon och elcyklar, bedöms redan finnas på arbetsmarknadsenheten under förutsättning att arbetsmarknadsenheten omfördelar tillräckliga personella resurser för uppdraget. Delfinansiering för fordonssamordnare och fordonsenhet kan ske genom att samtliga förvaltningar internfaktureras med ca 300 kr/månad och fordon.

2. Bättre arbetsmiljö och en attraktivare arbetsgivare

- *Bättre arbetsmiljö och en attraktivare arbetsgivare.* Via enkäter som genomförts i det tidigare projektet CERO-Y har det bland annat framgått att Timrå kommuns

anställda vill slippa ha egen bil i tjänsten eftersom det många gånger kräver ytterligare en bil i familjen, vilket alla inte kan eller vill prioritera i sin privata ekonomi. Vissa försäkringsbolag har dessutom en högre premie om bilen används i jobbet. Genom att erbjuda anställda möjligheten att boka en bil via fordonspoolen vet även arbetsgivaren att den anställda har en viss nivå på sin arbetsmiljö, vilket inte kan säkerställas om arbetstagaren kör sin privata bil i tjänsten.

- *Sparar arbetstid.* I dagsläget finns det exempel på när en person behöver lägga ner 60 timmar på att upphandla och avyttra två bilar, vilket på en fordonsenhet skulle kunna göras på mycket kortare tid/fordon då fler bilar hanteras under samma period. Med en fordonsansvarig ute i respektive verksamhet kan den ge uppdraget till fordonsamordnaren som sedan sköter resten. Samtliga verksamheter bör dock även fortsättningsvis ha fordonsansvariga vilka har en viss inblick i deras fordon och också är den person som fordonsenheten kan kommunicera med i fordonsspår.

Med en fordonsenhet minskar behovet av att administrera fordon vilket enbart för ansvariga inom hemtjänsten kräver minst 200 h/år.

- *Folkhälsa.* Möjlighet att ha tillgång till ett fordon på jobbet möjliggör för arbetstagaren att kunna lämna sin egen bil hemma och då cykla, gå, samåka eller åka kollektivt till jobbet. Det ger sänkt klimatpåverkan och förutsättningar för ökad vardagsmotion, vilket enligt forskning är det bästa sättet att förebygga hälsoproblem.
- *Reserådgivning.* Med reserådgivning informeras om möjligheten att ha distansmöte, cykla, gå eller att åka kollektivt istället för att boka en bil. Att tillhandahålla reskort kan också ingå i arbetsuppgifterna. I mån av tid kan fordonsamordnaren även vara behjälplig i användandet av teknik för resfria möten samt Skype- och videokonferenser och som kan bidra till att sänka tröskeln för användning.
- *Frigör parkeringsytor.* Genom att fler erbjuds möjligheten att i fordonspoolen boka elcykel/bil samt får reserådgivning från fordonsamordnaren om reskort etc för att åka kollektivt, minskar behovet av att ta bilen till jobbet. På så vis kommer fler parkeringsplatser vid Timrås kommunhus att frigöras. Några av dessa platser kan nyttjas till bilarna i fordonspoolen.
- *Uppdatera VROBar och policys som styr hur vi har möten, reser och hanterar bilar i kommunen.* Uppdra till arbetsmarknads- och samhällsenheterna att tillsammans uppdatera nuvarande regler och policys kring resor och möten samt hur vi hanterar bilar i kommunen för att få en röd tråd i hur resor i tjänsten ska organiseras och arbeta mot uppsatta mål.

3. Höjd kvalitetssäkring av fordonshandlingen och förbättrade möjligheter att arbeta mot uppsatta miljömål

Tjänsteskrivelse

Handläggare
Klas Lundgren
Lars Backlund

Datum

2018-05-24

Diarienummer

KS/2017:178

- *Elektroniska körjournalssystemet* som installerats i bilarna januari 2018, blir ett hjälpmedel för fordonssamordnaren i arbetet med att förbättra hanteringen av våra fordon. Systemet hjälper till att övervaka övermil, när bilarna ska besiktas, servas osv.
- *Ökar möjligheten att jobba mot uppställda mål.* Effektivare och enklare att styra mot uppställda lokala, regionala och nationella miljömål för en fordonssamordnare som arbetar med samtliga fordon i organisationen vid t ex nyleasing.

Samhällsenhetens, arbetsmarknadsenhetens och arbetsgruppens samlade bedömning är att ett införande av en fordonsenhet, tillsättande av en fordonssamordnare samt att en mindre fordonspool ordnas bidrar till att nå uppställda mål, ekonomiska vinster och andra vinster som setts i arbetet.

MILJÖ- OCH BYGGKONTORET OCH ARBETSMARKNADSENHETEN

Klas Lundgren
Förvaltningschef Miljö och bygg

Lars Backlund
Verksamhetschef Arbetsmarknadsenheten